

Forkølelse og virushalsbetændelse

En sygdomsgruppe, der kan skyldes mange forskellige virus, som særligt angriber slimhinderne i svælg og luftveje. Disse sygdomme er hyppigt forekommende, specielt hos mindre børn.

Disse sygdomme kan skyldes et specielt virus, respiratorisk syncytialvirus (RS). I de første leveår kan dette virus forårsage bronkitis og lungebetændelse, mens det hos større børn og voksne oftest kun medfører almindelige forkølelssymptomer.

Smitteforhold

Sygdommene spredes fra luftvejene på flere måder:

1. Virus spredes gennem luften via de smådråber, der opstår, når vi taler, hoster eller nyser.
2. Virus spredes også via hænderne fra næsesekret. Hvis man får virus på hænderne, kan man overføre smitte ved at berøre sine øjne eller næsen. Virus føres herved til luftvejenes slimhinder, som bliver inficerede.
3. Virus kan endvidere spredes via genstande, der er forurenet med smitsomt materiale.

Symptomer

De mest almindelige symptomer er snue, hæshed, hoste, ondt i halsen og synkesmerter, alt efter hvor infektionen sidder. Ofte er børn trætte, irritable, mister appetitten og trækker vejret gennem munden på grund af tilstopning af næsen. Mindre børn kaster undertiden op.

Da små børn ofte får feber ved almindelig forkølelse, kan sygdommen minde om influenza.

Angreb af slimhinden i struben kan hos mindre børn give falsk strubehoste (pseudocroup), som viser sig ved gøende hoste og besværet vejrtrækning.

Nogle virus angriber specielt de nedre luftveje og giver bronkitis eller lungebetændelse.

Behandling

Sygdommene kan ikke behandles, men man kan søge at lindre symptomerne.

Forholdsregler

Børn, der er stærkt forkølede, må ikke modtages i institution. Ved stærk forkølelse kan der være temperaturforhøjelse, kraftig snue med pusflåd eller kraftig hoste, der hindrer børnenes almindelige aktivitet og kræver særlig pasning.

I en institution er god håndhygiejne den vigtigste forholdsregel for at nedsætte smitterisiko. Man bør hyppigt vaske hænder og altid efter at have tørret næse. Man bør aldrig dele bestik og service med andre. Ved den jævnlige udluftning bør man undgå træk og kuldepåvirkning. Legetøj vaskes hyppigt, når der er mange børn med forkølelse i institutionen.

Komplikationer

Disse virusinfektioner kan kompliceres af bakterielle infektioner.

Der kan opstå mellemørebetændelse, bihulebetændelse, bronkitis og lungebetændelse. Ved komplikationer bør man søge læge, som kan tage stilling til behandling.

Alarmerende symptomer

Ved infektioner i luftvejene skal man være opmærksom på følgende symptomer:

- hvæsende vejrtrækning
- gøende hoste
- åndenød
- blåfarvning af læberne
- så stærke synkesmerter, at barnet ikke vil synke sit spyt og savler.

Ved disse symptomer skal lægen straks kontaktes. Hos børn med hjertesygdom eller astma skal man være særligt på vagt, når der er symptomer fra luftvejene.

Kilde: Sundhedsstyrelsen